Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausuntopyyntö

19.08.2026 VN/12938/2026

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun asetuksen muuttamisesta

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun asetuksen (872/2024) muuttamisesta.

Valtioneuvoston asetukseen esitetään tehtäväksi muutoksia pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjausten sekä hallituksen sopimien säästöjen toteuttamiseksi.

Tausta

Valtioneuvoston asetuksessa säädettyihin laskennallisen korvauksen määriin tehtäisiin tasoleikkauksia hallituksen sopimien säästöjen toteuttamiseksi. Lisäksi asetusmuutoksella toteutettaisiin hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 192/2024 vp) yhteydessä sovittu kompensaatio, jossa hallituksen säästötavoitteen ylittävä osa kompensoidaan Manner-Suomen kunnille vuosina 2027 ja 2028 nostamalla laskennallista korvausta asetuksella niin, että kuntien talouteen kohdistuvat leikkaukset (perustoimeentulotuen korvaamisesta luopuminen) eivät ylitä keväällä 2024 kehysriihessä sovittua säästötavoitetta. Asetusmuutoksella toteutettaisiin kompensaatio vuodelle 2027.

Hallitusohjelman mukaisesti toteutetaan kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten kokonaisuudistus, jossa järjestelmää tehostetaan ja rahoitus kootaan yhteen kanavaan. Kirjauksen toteuttamiseksi osana kunnille maksettavaa laskennallista korvausta oleva työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen rahoitus siirrettäisiin osaksi kuntien peruspalvelujen valtionosuutta, mikä vaikuttaisi kunnille maksettavan laskennallisen korvauksen suuruuteen.

Lisäksi hallituksen esityksessä kotoutumislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 74/2026 vp) esitetään, että kotoutumislaissa säädetyistä toteutuneiden kustannusten mukaan ihmiskaupan uhrille annetuista palveluista ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta luovutaan ja hyvinvointialueille siirretään rahoitusta kyseisten kustannusten korvaamiseksi niiden yleiskatteelliseen rahoitukseen. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalle

kunnalle ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle kyseinen korvaus sisällytettäisiin jatkossa asetuksessa säädettyyn laskennalliseen korvaukseen.

Hallituksen esityksessä (HE 74/2026 vp) esitetään myös, että Manner-Suomen kunnille kotoutumislain mukaan myönnettävästä valtionosuudesta kotoutumista edistävän monialaisen yhteistyön järjestämiseen luovutaan. Vastaavasti myös valtioneuvoston asetuksesta kumottaisiin kohta, jossa säädetään Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalle kunnalle kotoutumista edistävään monialaiseen yhteistyöhön maksettavasta laskennallisesta erityiskustannuskorvauksesta.

Tavoitteet

Valtioneuvoston asetukseen tehtävillä muutoksilla tavoitellaan julkisen talouden säästöjä. Asetusmuutoksella toteutetaan lisäksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta annetun lain valmistelun yhteydessä sovittu kompensaatio.

Muutettavissa yksikkökohtaisissa laskennallisissa korvauksissa on huomioitu seuraavat laskennallisten korvausten kokonaismäärään liittyvät muutokset:

1. Kotoutumiskoulutuksen rahoituksen siirtyminen osaksi kuntien valtionosuusrahoitusta (- 24,813 milj. euroa)
2. Hallitusohjelman kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten uudistamiseen liittyvät laskennallisiin korvauksiin vuonna 2027 kohdistuvat säästöt (-2,273 ja -5,173 eli yhteensä - 7,446 milj. euroa)
3. 18 vuotta täyttäneiden henkilöiden laskennallisen korvauksen alentaminen (-1,8 milj. euroa)
4. Hallituksen syksyn 2025 budjettiriihen päätös laskea laskennallisia korvauksia alkaen vuodesta 2027 (-30 milj. euroa)
5. Vuosille 2024-2025 sovittujen määräaikaisten laskennallisten korvausten säästöjen päättyminen
6. Kompensaatio kunnille budjettiriihen säästötavoitteen ylittävästä osasta liittyen perustoimeentulotukeen (+ 9 milj. euroa)
7. Ahvenanmaan maakuntaan kuuluville kunnille ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle maksettava korvaus ihmiskaupan uhrille tämän uhriasemasta johtuvien erityistarpeiden vuoksi järjestettävistä toimenpiteistä ja palveluista (+ 9 519 euroa).

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/12938/2026.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Työ- ja elinkeinoministeriö, PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/12938/2026. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus TEM020:00/2026.) Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan **viimeistään 30.9.2026.**

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat:
Johtava asiantuntija Mira Sinkkonen, mira.sinkkonen@gov.fi , 029 504 7293
Johtava asiantuntija Antti Kaihovaara, antti.kaihovaara@gov.fi, 029 504 7125

Linkit

https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM020:00/2026 - Hankkeen sivut

Liitteet:

Korvausasetusluonnos.pdf - Asetusluonnos

Utkast till statsrådets förordning.pdf - Utkast till statsrådets förordning

Asetusmuistio 19_8_2026.pdf - Asetusmuistio

Promemoria 19_8_2026.pdf - Promemoria

Jakelu:

Ahvenanmaan maakuntahallitus
Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Brändö kommun
Digi- ja väestötietovirasto
Eckerö kommun
Eduskunnan oikeusasiamies
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finströms kommun
Forssan kaupunki
Föglö kommun
Geta kommun
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hammarlands kommun
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsinki
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
HUS
Hyrynsalmen kunta
Hyvil Oy
Hyvinkään kaupunki

Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä
Iin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen elinvoimakeskus
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Jomala kommun
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Joutsenon vastaanottokeskus
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun hyvinvointialue
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta

KEHA-keskus
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen elinvoimakeskus
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kumlinge kommun
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Kökar kommun
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin elinvoimakeskus
Lapin hyvinvointialue
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta

Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lemlands kommun
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Lumparlands kommun
Lupa- ja valvontavirasto
Luumäen kunta
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Malax kommun - Maalahden kunta
Mariehamns stad
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta

Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaaren kaupunki
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan elinvoimakeskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta

Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Saltviks kommun
Sastamalan kaupunki
Satakunnan hyvinvointialue
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
Sottunga kommun

Sulkavan kunta
Sunds kommun
Suomen Kuntaliitto
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tasa-arvovaltuutettu
Tasavallan presidentin kanslia
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tl. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan elinvoimakeskus
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valkeakosken kaupunki
Valtioneuvoston kanslia
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vanhusasiavaltuutettu
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta

Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vårdö kommun
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Karjalainen Paula
Työ- ja elinkeinoministeriö

Sinkkonen Mira
Työ- ja elinkeinoministeriö